

MŪSU Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL
Dr. José Ferreira Carrato
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S :
AV. ZELINA, 515 — C. POSTAL 371
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA
CR.\$7,00

NR. 541 (46)

SÃO PAULO — BRASIL — 1959 M. LAPKRICIO MĒN. — NOVEMBRO 14 D.

XII METAI

LIETUVOS REIKALAI VISASAJUNGINĖJE AUKŠCIAUSIOJE TARYBOJE

Padidintas Lietuvos respublikinis biudžetas, bet sumažinta
Lietuvai tenkanti valstybinių įplaukų dalis

(Elta) Visasajunginė Aukščiausioji taryba savo sesijoje, kuri prasidėjo spalio 27 d. t.k. svarstė ir ateinančių metų biudžetą. Visasajunginio biudžeto pajamos siekia 772.990.487.000 rublių, išlaidos 745.808.593.000 rublių. (Pereitais metais pajamos siekė 723.3 milijardus rb., išlaidos 707,6 milijardus).

Lietuvos valstybinis biudžetas 1960 metams nustatytas 4.603.596.000 rublių (1959 metais buvo 4.264.758.000 rublių). Tokiu būdu Lietuvos valstybinis biudžetas 1960 metais bus apie 339 milijonus didesnis, negu 1959 metais. Kitaip tariant, Lietuvos gyventojai daugiau negu tris šimtus milijonų rublių daugiau sužės. Tačiau iš bendrasajunginių valstybinių mokesčių ir pajamų, kurie suplaukia Lietuvoje, 1960 metais Lietuvos respublikos reikalams bus paliekamas žymiai mažesnis nuo šimtis, negu 1959 metais. Kaip rodo sekantis sugretinimas: 1959 metais iš tų įplaukų Lietuvai paliko dar 72,7% (žk. «Tiesos» 1958 m. 301 nr.), o šiemet Maskvos sesijoje Lietuvai paskirta jau tik 61,6%. (Vilniaus radijas spalio 31 d.). Tiesa, Latvijai tas nuošimtis sumažintas dar žymiau (1959 m. buvo 25,0%, 1960 m. bus jau tik 11,2%) Estijos nuošim-

tis liko bemaž toks pat: 1959 metais buvo 5,5%, 1960 metais bus 51%. Nors iš visų trijų Pabaltijo valstybių Lietuvai procentualiai ir tenka didesnė valstybinių pajamų dalis, negu abiejų kitų Pabaltijo kraštų, vis dėlto aiškiai matyti Maskvos užsimojimas iš Pabaltijo gyventojų išspausti kuo daugiau, o toms respublikoms gražinti kuo mažesnę bendrų įplaukų dalį. Lietuvoje numatyta daugiau investicijų kaip Latvijoje ir Estijoje.

Aukščiausioje taryboje Maskvoje spalio 28 d. kalbą pasakė ir Lietuvos deputatas M. Šumauskas (min. p.kas). Jis t.k. pasigyrė, kad bendroji produkcijos apimtis šiemet padidėjusi 14%. Rimtą nerimą sukėliaus ryškėjantis atitrūkimas tarp elektros energijos gamybos ir jos reikalingumo besivystančiai pramonei ir žemės ūkio elektrifikacijai. Nors HES jėgainė prie Kauno paleidžiama į darbą anksčiau, negu numatyta, bet esą būtina greičiau pradėti statyti stiprią šiluminę elektrinę kuriam reikalui Šumauskas prašė sesijos paskirtilėšas anksčiau terminu. 1960 metais Lietuvoje esą numatoma visiška užbaigti 45 pramonės objektus (iš 100 statomų) ir pradėti penkis naujas statybas.

Fidel Castro pakvietė VLIKO pirmininką atsilankyti į Kuba

VLIKo pirmininkas Dr. A. Trimakas neseniai pasiuntė kartu su JAV Prieškomunistinės Veiklos Komiteto atstovais telegramą Kubos dabartiniam premjerui Fidel Castro, prašydami jį nepersekioti prieškomunistinių Kubos veikėjų. Jų tarpe yra žymių Lietuvos draugų. Į pasiųstą telegramą buvo tuoj pat atsakyta taip pat telegrama. Fidel Castro kabineto vyr. direktorius Dr. Juan Orta savo telegrama kviečia Dr. Trimaką atvykti kartu su pulkininku Charles Green jr. į Kubą įsitikinti, kad Fidel Castro vyriausybė nesanti komunistinė.

Nepaisant šio tvirtinimo, Kubos švietimo ministeris praėjusią mėnesį vieton važiuavęs į Pan-Amerikos konferenciją, buvo nvykęs į Santiago do Chile, kur kalbėjo viešame komunistų mitinge. Šis, be abejo, ir daugel kitų panašių faktų kelia pagrįstą klausimą, kurlink suka kai kurie Fidel Castro žmonės.

— Vyskupas P. Ramanauskas Lietuvoje mirė spalio 15 d., kaip papildomai pranešama, nuo cukraus ligos.

— Lietuvoje mirė Dr. L. Bistras. buv. min. p.kas, 69 m. amžiaus. 1940 m. buvo ištremtas į Sibirą, iš kur grįžo po Stalino mirties. Užsienio lietuvių spauda plačiai aprašė jo gyvenimą ir veiklą.

GYVENTOJŲ SKAIČIUMI AMERIKA DIDĖJA

Statistikos biuro daviniiais Jungtinėse Amerikos Valstybėse š. m. rugpjūčio mėn 1 dieną buvo 177,399,000 gyventojų (vyrų, moterų ir vaikų).

Taip kad, per metus padau gėjo ant 2,906,600 arba 1,7%.

Ponias ZIEZIENĖ ir UCKIENĖ bei jų šeimas Liūdiučius
dėl Lietuvoje mirusios sesutės

AGNIESKOS LITAUSKIENĖS

Nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė

Rio de Janeiro L. K. Moterų
Draugijos Valdyba
Ateitininkų Valdyba ir
Dubauskų šeima

LIETUVIŲ TAUTAI TURI BŪTI SUDARYTOS SALYGOS LAISVAI PAREIKŠTI SAVO VALIA

VLIKo pilnatinės sesijos, įvykusios 1959 m. spalio 17-18 d.d.,
priimtos rezoliucijos

POLITINĖS PADĖTIES REIKALU

VLIKas, išklauses pranešimų dėl esamos tarptautinės padėties, konstatuoja:

1. kad dabartinė Maskvos taikos ofenzyva yra paremta siekimu išgauti esamo status quo tarptautinį pripažinimą, nustatant Vakarų ir Rytų pasaulio santykius vadinamos koegzistencijos pagrindais;

2. kad toks Maskvos siekimų pabojimas būtų premija agresoriui, nes esamoji padėtis Rytų Centro Europoje, o kartu ir Lietuvoje, yra sukurta Maskvos agresijos aktais;

3. kad Maskvos siekimas paremti santykius su laisvuju pasauliu vadinamos koegzistencijos pagrindais yra paremtas pasaulio padalinimu į dvi sferas, kur Maskvos sferoje esančioji dalis būtų išskirta iš bet kurios Vakarų laisvojo pasaulio įtakos, o Vakarų sfera būtų palikta atviram rungtyniavimui tarp sovietinio komunistinio ir laisvojo pasaulio ūkinį ir politinių sistemų;

4. kad Lietuvos pavergimas buvo įvykdytas dėl tariamo koegzistencijos sąlygų neįvykdymo iš Baltijos valstybių pusės, kaip tarsi atvirai buvo išdėstyta brošiūroje «The Soviet Union, Finland and the Baltic states». Sovietų informacijos biuro išleistoje 1941 metais.

VLIKas, turėdamas galvoje

šiuos šių dienų uždavinius, įpareigoja VLIKo Prezidiumą ir VLIKo narius, dalyvaujančius kitų politinių organizacijų veikloje, siekti, kad Lietuvos klausimas būtų įjungtas į bendrąją Antrojo Pasaulinio karo padarinių likvidavimo problemą, nes Lietuvos ir kitų Rytų ir Centro Europos pavergtųjų tautų nepriklausomybės atstatymas yra būtina sąlyga taikos, paremtos teisingumu. Ginklavimosi apribojimas pats savaime negali atnešti pastovios taikos nepašalinus Antrojo Pasaulinio karo padarinių.

VLIKas reiškia pakartotiną gilų įsitikinimą, kad lietuvių tauta yra suvereninė savo likimo sprendėja, ir kad todėl turi būti dedamos visos pastangos, kad būtų sudarytos sąlygos lietuvių tautai laisvai pareikšti savo valią.

SANTYKIŲ SU LENKAIŠ REIKALU

VLIKas, išklauses pranešimų dėl santykių su lenkais ir turėdamas galvoje, kad Lietuva ir Lenkija yra tapusios sovietinio imperializmo aukomis ir tai kad Lietuvos ir Lenkijos nepriklausomybės atstatymas yra bendras šių abiejų tautų reikalas, laiko, kad lietuvių ir lenkų laisvinimo bendradarbiavimas šiam tikslui siekti yra palaikytinas ir plėstinas.

PASAULYJE

Prancūzija siekia paprastos galybės ir garbės

Kitados Prancūzija buvo pasaulio diplomatijos centras. Pajūnių politinių klausimų išpauiniojimo laukdavo iš Paryžiaus.

Prancūzija buvo viena iš didžiausių galybių pasaulyje. Europoje jos konkurentė buvo tik viena Vokietijoje. Kolonijose, Afrikoje ir Indokinijoje buvo ramu.

Bet gyvenimas nuėjo savo keliu. Daug galingųjų sugriuvo, atsirado naujos galybės, nauji kituose kontinentuose politiniai centrai. Prancūzija, o ypač po antro pasaulinio karo tapo nurašyta į antraeilį valstybių skaičių. Šitokia Prancūzijos padėtis skaudžiai

atsiliepė į buvusius garsius politikus, ypač kariškius - generolus ir maršalus, iš kurių tarpo šiuo metu ryškiausiai išsiskiria dabartinis Prancūzijos prezidentas ir maršalas Charles De Gaulle. Jis negali, kad politinis centras nėra Paryžiuje ir kad stipriausiai apsiginklavęs kraštas visokiomis atominiiais ginklais nėra Prancūzija, bet Amerika ar Rusija.

Štai nuolat matome, kad De Gaulle įneša nesklandumo į NATO (Šiaurės Atlanto Sąjungą), prieštarauja ir pačių didžiųjų valstybių viršūnėms ir t.t. Žodžiu priešinasi bet kokiam kitų iniciatyvai. Žūt būt stengiasi su pačiais didžiausiais bent susilyginti. Todel Prancūzijos inžinieriai su dideliu įtempimu dirba vandenilio bomba, kurią ruošiasi Saharos dykumoje susprogdinti. De Gaulle užsispyrimu buvo atidėta sekančiam pavasariui ir «viršūnių» konferencijai Ligi šios konferencijos tikisi susprogdinti pasigaminatą atominę bombą ir kaip nors susitvarkyti su Arželija. Tuo

met galėtų su daug aukščiau pakelta galva sėdėti už didžiųjų konferencijų stalo.

Tačiau praėities garbė, ypač galybė jau negrįš. Kolonijos pamažu išsilaisvins, Prancūzija liks eilinė Europos valstybė.

— Amerikoje plieno ir geležies fabriku, anglių kasyklų darbininkų streikai jau baigėsi. Pusė milijono darbininkų grįžo prie darbo. Mėnesį laiko intensyviai dirbant tikimasi, kad fabriškai bus ap rūpinti plienu ir geležimi.

General Motors ir kitos automobilų kompanijos buvo su stabdę dėl medžiagos trūkumo automobilių gamybą. Tūks tančiai darbininkų buvo likę be darbo.

— Sklinda užsienyje gandai, kad Maskva savo politiką su Vakarų Vokietija švelnins. Net esą planuojama Vakarų Vokietijai leisti Šiaurės Rytprūsius atsipirkti Kiek šitie gandai turi pagrindo, kol kas nežinia.

— Amerikos prezidentas Eisenhower lapkričio m. 21-22 d. lankysis, pakeliui į Afriką, Ispanijoje. Tai bus pirmas oficialus vizitas Ispanijai. Ispanijoje Amerika turi dideles aviacijos bazes, kurias stantant daug dolerių išleido.

— Urugvajaus sostinėje — Montevideo mieste sustreikavo namų statybos darbininkai. Jie reikalauja penkiasdešimt procentų pakelti atlyginimą.

Geležinkeliniai buvo pasirošę streikuoti. Bet streiką atidėjo. Derybų keliu nori su sirtarti.

— Numatoma, kad ateinančiais metais Venezuela atnaus jins diplomatinis santykius su Rusija.

VOKIETIJA MOKĖS NACIŲ AUKOMS

Spaudos žiniomis, Vokietija sutiko sumokėti Norvegijai 14 milijonų ir 600 tūkstančių dolerių, kaip kompensaciją už nacių okupacijos aukas Norvegijoje II Pasaulinio karo metu.

SAHAROS TURTAI

Spaudos žiniomis, Prancūzijos ekspertai planuoja atvesti į Europą natūralinių dujų vamzdžiais iš Saharos, kur su rastos didelės jų atsargos.

J. Soustelle, Prancūzijos ministeris Saharos reikalams, į Saharos požeminius turtus deda daug vilčių ir yra paruošęs jų panaudojimo planus. Tuo tarpu yra tiriamos galimybės panaudoti Saharos dujas net ir vakarų Vokietijos pramonei. Dujas galima būtų į Prancūziją tiekti specialiais laivais - cisternomis arba vamzdžiais. Pastarųjų nutiesi mas kainuotų 480 ml. ir 560 tūkst. dol. .

Staigus Posukis Sovietinėje Prekyboje

Vakar: «Kapitalistinis išnaudojimas»,
šiandien: «sovietinės prekybos 'pažanga'»

(Elta) Sovietinio ūkio mašina visą laiką sukasi gerokai girgždėdama. Iš «klaidų» ir «trūkumų» neišeinama, bet sovietinė propaganda savo piliečiams ir pasauliui nuolat kalta, kokia «pažangi» yra sovietinė ūkio sistema.

Lietuvoje ir kitose sovietinėse respublikose pastarais keliais mėnesiais pradėta įvesti naują prekybos būdą: prekių pardavinėjimą kreditu, išsimokėtinai. Kaip jau pranešta, Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, Panevėžyje ir Klaipėdoje įrengtos ar dar įrengiamos specialios krautuvės prekėms, kurios pardavinėjamos išsimokėtinai. Atrodytų, tai jokia sensacija. Nepriklausomoje Lietuvoje kiekvienas kad ir mažai uždirbantis, bet šiek tiek kreditingas asmuo galėjo įvairiausias prekes pirkti išsimokėtinai ir tam nebuvę reikalinga jokių specialių krautuvių, kiekvienas pažangus prekybininkas tokias operacijas atliktavo, iš savo pinigų sėspasinaudodamas laisvų bankinių kreditų pagalba. Turtinčiausiose šalyse pasaulyje, kaip Jungt. Amerikos Valstybėse, prekių pardavinėjimas išsimokėtinai sudaro gana žymią bendros prekybos apyvartos dalį.

«Vartotojo pavertimas vergu, išnaudojimas, apvogimas»

Sovietuose prekyba išsimokėtinai ilgą laiką buvo smerkiama ir vadinama «kapitalistiniu išnaudojimu». Dar prieš keletą mėnesių, birželio 28 d., ek. profesorius Stepanickis per Maskvos radiją štai ką pareiškė:

«Monopolistai reklamuoja pardavinėjimą kreditu kaip prekybos būdą, naudingą ir patogų vartotojams. Monopolistai puoselėja šitą prekybą dėl to, kad joje mato svarbų pasipelnymo būdą. Prekių pardavinėjimas kreditu daugelį vartotojų paverčia vergais kapitalistinių firmų, kurios uždeda savo leteną netikėtumų ir išteklių, bet ir ant būsimų uždarbių ir įplaukų. Pardavinėjimas išsimokėtinai milijonus vartotojų pastato į tokias sąlygas, kad jie pasidaro vergiškai priklausomi nuo firmų. Tasai prekybos būdas yra vienas iš tų, kurių pagalba dirbantieji monopolistų yra apvogiami».

Prekės:	Amerikietis už savaitinį uždarbį gali nupirkti:	Sovietinis darbininkas už savaitinį uždarbį nuperka:
Sviesto	27,8 kg	3,2 kg
Margarino	70,2 kg	6,7 kg
Pieno	198,8 litrus	30,6 litrus
Cukraus	178,4 kg	9,7 kg
Kviet miltų	188,4 kg	25,6 kg
Kiaul. mėsos	23,4 kg	3,9 kg
Kiaušinių	954 št.	93,3 št.

Pagal Maskvos «Pravda» (1959.II.8) mažiausias savaitinis darbininko atlyginimas Sov. Sąjungoje yra 78,12 rb., Jungt. Amerikos V-bėse mažiausias savaitinis atlyginimas 45,8 dol. Bet perkamosios galios skirtumai (sovietų menaudai) yra milžiniški.

Nors Sov. Sąjungoje yra palyginamai geriau uždirbančiųjų, bet kai pragyvenimas ir ypač maistas pareikalauja didesnės uždarbio dalies, stambesniems pirkimams, kad ir išsimokėtinai nebėra iš ko. Juk paprasti laikrodėliai 500

O dabar tą prekybos būdą įveda Lietuvoje ir kituose sovietų valdomuose kraštuose

Nepraėjo nė keletas mėnesių po minėto ir panašių sovietinių pareiškimų — ir Lietuvoje bei kituose sovietų valdomuose kraštuose paskelbta, kad įvedamas prekių pardavinėjimas kreditu, išsimokėtinai, bet jau kaip «sovietinės prekybos pažangos» būdas. Tačiau pasižiūrėjus arčiau, pasirodo, kad sovietinis pardavinėjimas išsimokėtinai vyksta žymiai sunkesniais pirkėjams sąlygomis, negu «kapitalistiniuose» kraštuose.

Išsimokėjimas leidžiamas per 6-12 mėnesių. Tai dar nieko, nors Vakaruose leidžiama išsimokėti mažesniu ratom ir per pora metų. Pradinis įmokėjimas irgi nebūtų jau toks sunkus, 20-25%, nors Vakaruose prekės pardavinėjamos kartais ir visai be jokio pradinio įmokėjimo. Bet už vis sunkesnę sąlyga yra ta, kad sovietinis pilietis imdamas prekę išsimokėtinai, patenka į daug stipresnę «priklausomybę» stačiai «vergu», kai vyksta atmokėjimai. Įmokėjus pradinis pinigų krautuvėje, reikalas pereina į pirkėjo darbotvę. Toji kas savaitę ar kas mėnesį automatiškai išlaiko iš jo uždarbio atmokėjimo ratas. Laisvuose kraštuose to nebūna. Kiekvienas pirkėjas laisvai disponuoja savo uždarbiu ir tik tuo atveju darbotvę išlaiko iš dirbančiojo jei buvo iškelta teisminė byla. Ne retai būna, kad turintis mokėti ratas paprasčiausiai firmos palaukti arba pareiškia pretenziją dėl prekės rūšies ar pan. Kai automatiškai išlaikoma iš uždarbio ar algos, pirkėjas jau atsiduria lyg baudžiauninko vaidmenyje.

Nuostabūs perkamosios galios skirtumai.

Rublio perkamoji galia yra tokia menka, kad tik dalis darbininkų ir tarnautojų galės pasinaudoti naująja kreditine sistema, nes pačiam pragyvenimui, ypač maistui, reikia išleisti visą ar bemaž visą uždarbį. Kokie milžiniški skirtumai čia yra tarp Rytų ir Vakarų, matosi iš sekančios lentelės, kurią paduoda «Statistische Jahrbuch fuer die Bundesrepublik 1959». Ji parodo, kiek už savo savaitinį uždarbį gali nusipirkti maisto prekių amerikietis ir sovietinis darbininkas:

Eilėraštis iš Sibiro

Žibutės sužydėjo
Ant Korbiko kalnų.
Čia blaškos šaltas vėjas
Tarp tyrumų klaidkių.

Matau tėvynę brangią
Už tolių mėlynų.
Ir svetimoj padangėj
Aš ilgiuosi savų.

Tėvynei gintariai
Pavasaris išauš.
Negaus mano krutinė
To džiaugsmo nuostabaus.

Nežadinki, sesule,
Man ilgesio dainų.
Visvien nenusitiksime
Ant tėviškės varnų.

Lietuvos Okupacijos Ašikintojai Patys sau Priestarauja

(E) Ne nuo šiandien yra žinoma, kad sovietiniai istorikai įvykius privalo aiškinti remdamiesi ne istorine tikrove, bet komunistų partijos «tieslinijomis». Tokiu «dialektiniu» mastu matuojami jų ir įvykiai Lietuvoje, ypač Lietuvos okupacija ir įjungimas į Sovietų Sąjungą.

Praėjus 20 metų nuo 1939 m. spalio 10 d. sudarytos «Vilniaus srities Lietuvos respublikai perdavimo ir Lietuvos Sovietų Sąjungos savitarpio pagalbos sutarties», prof. J. Žiugžda Vilniaus «Tiesoje» (Nr. 238) parašė ilgą sukaktuvinį straipsnį, kuriame, nuostabiū būdu aiškiausieji istoriniai įvykiai pastatomi aukštin kojom. Prof. Žiugžda — tai ne kuris nors karšakošis komjaunolis, tai šiaip jau rimtas vyras. O tačiau jis leidžiasi tokiais aiškinimais, kurie jį degradoja į paprasčiausią sovietinį propagandininką, be atodairos klastojantį istorinę tikrovę. Jis tame straipsnyje teigia:

«Lietuvos darbo žmonės, komunistų partijos vadovaujami, nuvertė nekenčiamą fašistinę diktatūrą, nuvertė dvirinkų, buožių ir kapitalistų valdžią, paėmė valdžią į savo rankas».

Prof. Žiugžda pats Lietuvoje buvo 1939 ir 1940 metais. Jis gerai žino, kas ir kaip tuo met Lietuvoje vyko. Jis pats savo akimis matė, kad jokie «Lietuvos darbo žmonės» jokios «valdžios» nenuvertė. Jis pats žino ir matė, kokiomis

masinti pirkėjus išsimokėjimo sistema. Tačiau, jei nebus žymiau sumažintos kainos, vargu toji reforma duos didelių vaisių.

šantažinėmis sąlygomis buvo atiduotas Lietuvai Vilnius ir įvesdintos pirmosios sovietinės įgulos, jis pats žino ir matė, kad 1940 metais ultimatyvinių «sutarčių» priedanga raudonoji armija okupavo Lietuvą ir Kremliaus įgaliojimai Požniakovas, Dekanozovas «tvarkė» Lietuvos santvarką, įkurdino iš pradžių «liaudies vyriausybę», o paskiau «kraštiečių» valdžią. Ir nepaisant to, ką jis ir visi kiti tuomet patys pergyveno, prof. Žiugžda šiandien skleidžia plepalus apie tai, kad «liaudis nuvertė» buvusią valdžią ir įkūrė sovietinę. Iki kurio laipsnio turi būti pašlijęs sovietinių istorikų teisybės pajautimas, jei valdžios oficioze skelbiama tokie melai!

Žinoma, ne vienas Žiugžda tokias nesąmones skelbia. Tai daro, pvz., ir kp vadas A. Sniečkus. Jis meseniai «Komunisto» rusų laidoje t.k. parašė: «1940 m. vasarą antifašistinis judėjimas visų dirbančiųjų ir demokratiškų pajėgų, vadovaujamas komunistų partijos, buvo pajėgus nuverti nekenčiamą fašistinę režimą, buržuazinę diktatūrą».

Tai yra šių dienų sovietinė versija. Bet pats A. Sniečkus 1940 m. vadinamo «Liaudies seimo» posėdyje atvirai ir aiškiai pasakė: «Galingoji ir nenugalimoji darbininkų ir valstiečių raudonoji armija išlaisvino mūsų kraštą».

O J. Paleckis tuomet pareiškė, kad visos pastangos pakeisti režimą būtų buvusios be vaisių, jei ne «tautų išvadotoja raudonoji armija».

Anuomet Sniečkus ir kiti kom. vadai darneturėjo drąsos nuslėpti, kad permainos Lietuvos santvarkoje įvyko tik dėka raud. armijos įsiver-

žimo į Lietuvą. Šiandien gi Sniečkus, Žiugžda ir jų profesiniai propagandininkai sten giasi raud. armijos okupacinius veiksmus nutylėti ir visą dėsto taip, lyg pati liaudis «nuvertė» buvusią valdžią ir savo laisva valia dėjos į Sov. Sąjungą — tautų kalėjimą. Tai drįstama skelbti Lietuvos gyventojams, nors jų dauguma dar gerai atmena Lietuvos okupacijos pradžią ir tikrovę matė savo akimis.

AKLINAI UŽDARYTA KARALIAUČIAUS SRITIES DEMARKACIJOS LINIJA.

Demarkacijos siena tarp lenkų valdomos Rytprūsių dalies ir sovietų valdomos Karaliaučiaus srities iš abiejų pusių yra stipriai saugojama ir jokio legalaus praėjimo čia nėra, išėmus tik vieną perėjimo punktą netoli Karaliaučiaus, per kurį kartais vyksta įvairios «delegacijos». Iš lenkų pusės demarkacijos linija paženklinta lenkiškais stulpais, sovietų pusėje raudonais stulpais ir aukštoka spygliuota tvora. Pasienio zona esanti kaip išmirusi, jokios gyvos dušios. Tik netoliese spygso sovietinio pasieniečio stebėjimo bokštas. Ir lenkų pusėje pasienio zona skaitoma «uždara zona», tačiau ji taip stipriai nesaugojama, kaip sovietų pusėje.

Ir lenkų valdomoje srityje gyvenimas eina savo vaga. Šventadieniais miestelių gyventojai eina į bažnyčią, po to pasivaikščiojimai, vaikai žaidžia lenkų kareiviai lydi paneles, o vakare svetainėje po šokio joms ranką bučiuoja...

— (E) Grafikas Jarkūnas Leipcigo tarptautinėje knygu apipavidalinimo parodoje už savo darbus gavo sidabro medali. Medalis paskirtas už iliustracijas K. Donelaičio knygai «Metai». Bronzos medaliu apdovanota Kauno Požėlos vardo spaustuvė.

— (E) Geras medaus derlius Lietuvoje. Vilniaus žemės ūkio technikum mokamasis ūkis buvo išvežęs į Panerių miško viržynus 50 bičių šeimų ir išlaikė jas ten apie 45 dienas. Kiekviena bičių šeima surinko vidutiniškai po 25 kg medaus, o atskiros šeimos davė net po 45 kg. Panašiai buvo ir kituose Lietuvos rajonuose. Minėtas ūkis iš tų 50 bičių šeimų surinkęs 1.250 kg medaus ir jį pardavė už apie 26 000 rublių, (išėina daugiau negu 20 rublių už kg).

— (E) Sniečkus ir vėl prieš «buržuazinius nacionalistus». Medicinos darbuotojų suvažiavime Vilniuje spalio 16 d. Lietuvos komunistų partijos vadovas A. Sniečkus ir vėl pikta pasisakė prieš «buržuazinius nacionalistus», kartodamas savo jau visai Lietuvai seniai įgriusį siūlymą «stiprinti lietuvių tautos draugystę su rusų tauta». Būdingas buvo Sniečkiaus pasisakymas: «Jūs, draugai, žinote geriau už mane, jog kartais šie santykiai pagenda... kartais išnyksta sa vitarpio pasitikėjimas... nesant taika gali įgyti ir nacionalinį atspalvį». Girdi, su tais «nacionalistiniais pasireiškimais» reikia būtinai kovoti «Vakarų imperialistai ir lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai siekia išardyti tarybinių tautų draugystę, susilpninti Tarybų Sąjungą». Dar daugiau, jie kurstą ir gaivina «nacio-

(pabaiga 3 pusl.)

Klauskis São Paulo Lietuvių Kultūrinės Radio Programos

Iš Radio Nove de Julho, kiekvieną sekmadienį nuo 18,00 ligi 18:30 val., banga 540 klc.

Lietuviškas žodis radio bangomis tol bus girdimas, kol jį rems susipratę lietuviai.

Radijui paramą galima įteikti finansinės komisijos nariams asmeniškai arba siunčiant per paštą finansų komisijos izdirninko p. Petro Šimonio, ar kun. P. Ragažinsko vardu šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo.

(pabaiga iš 2 pusl.)

nalistinius prietarus, kurie yra gajausi iš visų kapitalizmo atgyvenų žmonių sąmonėje. Vis dar pasireiškianti tendencija išpūsti nacionalinių ypatumų reikšmę, «o tai savo ruožtu skatina nacionalinio atsiribojimo reiškinius, pa reiškia dar ir atviros nacionalistinės tendencijos». Toliau Sniečkus puolė ir dviasiankus, ir užsienio lietuvius, ir «kažkokius lietuvių tautos laisvintojus», kuriems, girdi, «viskas mūsų šalyje bloga, viskas negerai».

— Švedija ruošia sau moderniausias orinės apsaugos sistemą Europoje. Pasinaudodama amerikiečių bendrovės «Marconi Wireless Telegraph Company» išradimais, švedų vyriausybė visą kraštą apjuos naujoviškiausiais radaro iren gimais, kurie bus sujungti su elektroniniais skaičiavimo aparatais ir automatiškai kariniams štabams parodys, iš kurios pusės atskrenda svetimi lėktuvai ar raketos. Automatiškai į tai bus reaguojama.

ŽINIOS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

(E) Visą mėnesį Lietuvos gyventojus vargino Chruščio kelionės «nagriniųjimu». Nors Chruščiovas iš savo kelionės po Ameriką grįžo jau rugsėjo pabaigoje. Vilniaus radijas dar spalio mėnesio pabaigoje pranešė apie tos kelionės «nagriniųjimą» Lietuvos darbe žmonių surinkimuose, į kuriuos žmonių darbininkai yra varu suvaromi komunistų propagandistų tuose mitinguose Chruščiovas pristatomas lyg koks taikos «stebukladaris», o nuo jo kelionės į Ameriką lyg prasidėjęs naujas žmonijos lapas. Jo kelionė buvo «šviesus puslapis» pasaulio istorijoje... Kartojami obalsiai: «Tegu žemėje įsi gali taika!» Rodomas propagandinis filmas apie Chruščiovo kelionę. Filmas žinoma, prikirptas taip, lyg Chruščiovas yra pasidaręs centrine viso pasaulio figūra.

— (E) Pirmoji HES turbina pradėsianti sukintis ir gaminti elektrą lapkričio mėnesio pradžioje ar pirmoje pusėje.

— «Liaudies kultūros universitetą» Lietuvoje dabar esą apie 50. Atidaromi vis nauji. Jų uždavinys auklėti liaudies komunistinėje dvasioje. Iki metų pabaigos numatoma tokių įstaigų atidaryti dar apie 60. Šiaulių liaudies universitetai lanką apie 700 darbo žmonių. Tiems «universitetams» ruošinama ir speciali literatūra. Ją paruošia Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugija.

— Muzikologas Juozas Gaudrimas apgynė disertaciją Leningrade valstybinėje Rimskio-Korsakovo konservatorijoje Disertacijos tema iš lietuvių muzikinės kultūros istorijos. Darbas komisijos lahai gerai įvertintas. Gaudrimas yra pirmas meno mokslo kandidatas Lietuvos muzikologų tarpe, pranešė Vilniaus radijas spalio 23 d.

— Vilniaus keleivinio susisiekimo kontora turi savo žinioje 230 255 kasdien kursuojančių autobusų, kurie per dieną perveža apie 200.000 keleivių. Kontora aptarnauja 35 miesto ir priemiesčių maršrutus, jungiančius sostinę su Rokiškiumi, Zarasais, Palanga ir kitais miestais, taip pat ir su Ryga bei Minsku.

Rusu Okupuotoj Lietuvoj Pasidairius

Norint pamatyti, kas dedasi Lietuvoj kaip ten žmonės gyvena ir kaip viskas ten atrodė — nėra reikalo ten važiuoti. Visi gerai žinome, kad iš ten nieko neišleidžiama, be patikimų propagandistų-agitatorių. Kas manytų ten vykti, turi atsimentyti užrašą iš Dan tės «Dieviškoji Komedija» ant pragaro vartų: «Laschiate og ni speranza o voi chi entrate» (kas įeis, tegu nebeturi vilties išeiti).

Dar sykį sakau, kad nėra reikalo vykti, jeinori ką žinoti. Visi žinome, kad žmogus, išeidamas į svečius ar kad ir šventadienį į gatvę, velkasi geresnį drabužį. Kai gauni iš ten laišką — nereikia nė skai

— Lietuvos-Lenkijos kultūriniam ryšiams apsvartyti iš Varšuvos į Vilnių buvo atvykusi Lenkijos kultūros ir meno ministerijos beikitių institucijų atstovų delegacija. Svarstyta teikių santykių planas 1960 metams.

— Tikrina, iš kur gautos lėšos statybai. Maskvos «Izvestijų» korespondentas korespondencijoje iš Vilniaus kritikuoja tokia «nenormalę» padėtį, kad per daug statomasi privatių namų. Girdi, uždirbantieji vos 600 rublių į mėnesį pasistato sau namus 100.000 rublių vertės. Reikia tikrinti, iš kur gaunamos lėšos tokioms statyboms. Korespondentas užmiršo pridurti, kad tokias brangias statybas gali vykdyti tik privilegijuoti partiečiai, ar šiaip partijos globojami pareigūnai.

— Mirtingumas Lietuvoje esąs mažesnis negu JAV se. pareiškė sveikatos ministeris Diršė medieinos darbuotojų suvažiavime. (Yra faktas, kad ir prieš karą Lietuvos gyventojų mirtingumas buvo mažesnis negu daugelio kitų valstybių).

— Lietuvos vėliava Kirgizijos kalnyuose Lietuvos alpinistų grupė, lydima kirgizų užkopė į 4 290 metrų aukščio Tian Šano kalno Ala-Tan kalnagubrij, kurio iki šiol dar ne buvo pasiekęs joks žmogus. Kalnagubrijje buvusi iškelta Lietuvos vėliava (žinoma «ta rybinė») viršūnė pavadinta tragiškai žuvusio lietuvio alpinisto Gedimino Akstinio vardu.

— Lietuvos ligoninėse dabar esą apie 20.000 lovų. Per septynmetį bus įrengta dar 4.000 lovų, kaip buvo tvirtinama medicinos darbuotojų suvažiavime.

tyti. Paimk voka, laiško popierių, pažiūrėk į rašalą. Tuoj pamatai «pažangą» ir «gerbūvį». Laiške giriamasi, girdi, puikiai gyvename, rečiau pasakoma neprasčiau, kaip... (čia paminama seniau žinomo pavargėlio vardas), net pasiūlo atsiųsti knygų (propagandos), pagalius prašo vaisių, adatų, siūlų, audeklo gabalo, odos batams ir panašiai.

Paimkite betkokį mūsų laikraštį ir pažiūrėkite skelbimus. Kokia daugybė įvairių kontorų, kurios verčiasi siųs damos į Lietuvą drabužius, daiktus, vaistus ir t.t. Jei niekas neprašytų, tai kas siųstų?

Daugelis tautiečių gauna propagandos laikraštėlių «Tėvynės Balsas». Muzika, šokiai, teatrai, mokyklos — tai ištisa puota Lietuvoj. Prieš porą metų iš čia išvyko Lietuvos draugas Lynas Valbasys, kuris dažnai pasirodo tame laikraštėlyje. Kai pasirodė po parvykimo, aiškiai matyti, kad iš buržuazinio krašto. Sprandas ir visos abrozdas aptekęstaukais. Vietiniai greta jo atrodo, kaip šešėliai. Labai įdomi dr. Valbasio veidlo išraiška — kaip į kartuves vedamo. Pažiūrėkite po metų į Valbasio išvaizdą. Su bliuško, vienos raukšlės. Iš Brazilijos parvežtas apsiaustas, kuris čia buvo ištemptas ant riebios kupros, dabar kabot, kaip ant žvirblių baidyklės kanapės.

Paskutiniame «Tėvynės Bals» numery keliose vietose pasirodo Š. Amerikos komunistų «Laisvės» bosas R. Mižaras: nusipenėjęs, apskritas, pilnas pasitikėjimo vienoj vietoj greta jo matyti Lietuvos rašleiva K. Vairas-Račkauskas Pastarasis tik kaulai ir oda; jo apsiaustas ir kepurė atrodo skolinti, gal nuo to paties amerikono. Kitoj vietoj greta draugo Mizaro pasirodo «samyj staršyj» draugas J. Padleckis sukumpęs, susilenkęs, su prislėgta sąžine.

Pažiūrėkime geriau ir į kitus to laikraštėlio vaizdus, kokį nors liaudies festivalą. Tri būnoį sėdi vienas kitas rusas, su stambiomis antpetėmis, pasipūtęs kaip faraonas, o aplinkui liaudis. — kaulai ir oda; už ruse, už staršojo grazdanka išrašyti šūkiu, uka zai Vlos maiše nepaslėpsi.

Kad užsienio lietuviai nesispardytų nerėkautų prieš tai terora. Lietuvos tautos žudymą, siunčia tą «Tėvynės Balsą» — žiūrėkite, kaip tere gražu. Dirba mašinos ir sputnikai, o žmonės tik šoka groja, linksmynasi, skaito knygas ir aukštus mokslus eina. Girdi, grįžkite į tėvynę, nevarkite svetar, čia puiku. Ir taip rusai mano subtraukti visus

Balys Rukša

Tėviškės Laukai

Sruvena prakaitas į juos, kaip gelsvas smėlis,
Kaip gelsvas smėlis valandų mažam stikle.
Ir juos, šituos laikus, ligi širdies iškėlęs,
Ėjai dainuodamas visa žmogaus galia

Apie brandžius rugius ir nuostabiai gelėtą
Jaunutę moterį, sutiktą pakely,
Kurios stipriau paliesti ir labiau mylėti,
Kaip tėviškės žalių laukų tu negali.

Kas klausia - Maziau klysta

KLAUSIMAS:

Man greit sueis 65 metai. Aš jau 26 metai kaip dirbu ir moku į pensiją kasą (instytut de Aposentadoria e Pensões dos Industriarios). Kokius dokumentus aš turiu pristatyti kad gauti pensiją? Ir kiek man mokės? Per mėnesį gauu 10.000,00 cr..

Ir dar vienas klausimas - man mirus, ar gautų pensiją ir kiek mano žmona?

Jonas Bartkus

ATSAKYMAS:

Institutas industrialų (IAPI) draudžia darbininkus sukakus 65 metus, sumokėjus 60 mėnesių į kasą sematvės draudimui (aposentadoria por velhice).

Dokumentus, kuriuos tamsa turi pristatyti: 1) kad įrodyt 65 metus amžiaus ar daugiau, 2) kad sumokėjai 60 mėnesių į kasą ar daugiau pastatniais laikais ir 3) kad nori but draudžiamas. Pavyzdžiui gali but: Carteira Modelo 19, arba bet koks kitas dokumentas, kuris parodytų amžių; Caderneta de Contribuinte do IAPI įrodyt, kad sumokėjai nemažiau kaip 60 mėnesių

lietuvius ir visų pasaulio kraštų, kaip peles į spąstus, čia uždarys ir išnaikins. Žudydami, nutautindami, išblaškydami po «plačiąją tėvynę» į Užbaikalę ir t.t. Nereikės 300 metų, po 10 ar daugiausia 20 metų, Lietuvoje nebebus nė lietuvių kvapo.

(Bus daugiau)

į kasą, ir prašymą pagal modelį Institūtą (įrodymui, kad nori draustis).

Jeigu paskutinius 12 mėnesius tamsta gavai 10.000,00 cr. per mėnesį, ir buvo pagal tai atskaitytas nušimtis instytutui (700,00 cr. per mėnesį), tai gausi 6.600,00 cr. per mėnesį.

Po darbininko mirties, jo žmona (arba sūnai, tėvai, ir kiti «beneficiarios») turi teisę į pusę jo pensijos. - Tamstos žmona, gautų 3.300,00

KLAUSIMAS:

Molonekite man paaiškinti, kaip, kuria kalba (ar galima ir lietuviškai?) surašyti pomirtinį testamentą? Kas jį tvirtina? Gal tik tabelonas? Ar daug reiktų mokėti už patvirtinimą testamentą?

Aš norėčiau palikti savo turimą žmonai ir 4 vaikams maždaug pusės milijono eruzerų vertės. Ar daug reiktų mokėti mokesčių už to turto palikimą?

V. Dumblis

ATSAKYMAS:

Brazilijoje turim tris rūšis testamentų: 1 - vieši (publico), 2 - uždaryti (cerrado) ir 3 - privatūs (particular).

1 - Testamentas viešas (publico) turi būt parašytas atitinkamoje - knygoje tabelione, portugaliska kalba ir prieš 5 liudininkus.

2 - Testamentas uždarytas (cerrado) gali būt parašytas (testador) (kuris palieka turimą), arba kito žmogaus jam prašant (a seu rogo); Patvirtinimui turi būt atiduotas tabelionui, kad jis jį uždarytų, prie 5 liudininkų. Šis testamentas gali būt parašytas portugaliska, arba kitomis kalbomis.

3 - Testamentas privatus (particular) turi būt parašytas ir pasirašytas turto palikėjo, perskaitytas prieš 5 liudininkus ir jų pasirašytas. - Gali būt parašytas svetimoj kalboj, bet liudininkai - turi ją suprasti.

Tabelionas surašo viešą testamentą ir tvirtina uždarytą. Testamentas privatus yra tvirtinamas tik po turto palikimo mirties teisėjo.

Surašymui, arba patvirtinimui testamentų tabelionai ima maždaug 2 500,00 cr..

Kada dirbi testamentą pats nereikia mokėti jokių mokesčių. Mokesčiai yra mokami po mirties (palikimo).

S. Paulo, 28 spalio m. 1959 m.

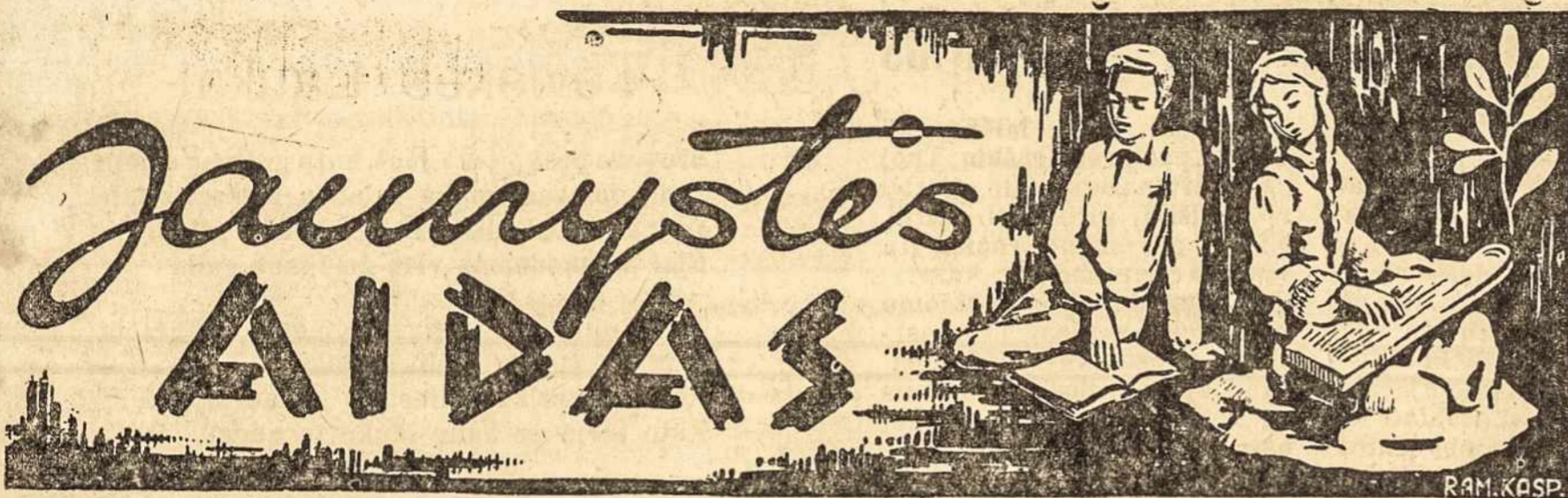
TUBELIS

Statybos medžiagos sandėis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tiktai pas

JAKUTIS & LAPPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

«JAUNYSTĖS AIDAS»

«M. L.» skyrius jaunimui.

Redaguoja Redakcinė Komisija:

Julija Šimonytė, Aloyzas Kuniškis,
Julija Jurgelevičiūtė, Danutė Jurevi-
čiūtė, ir Genovaitė Svinkūnaitė.

Raštus siūsti — «Jaunystės Aidui».

Caixa Postal 4118

São Paulo.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS VALDYBOS ATSIŠAUKIMAS JUBILĖJINIO KONGRESO REIKALU

(tąsa)

Ateitininkai kaip lietuviai yra įjungti į savo tautos likimą, kuri išgyvena kaip savo asmenišką lemtį. Gimę lietuvių tautos kovoje už savo laisvę dar su caristine Rusija, kovoje už Lietuvos nepriklausomybę, o daugumas augę ir brenę jau laisvoje Lietuvoje, ateitininkai gerai suvokia, kad jų organizacija rymo ant lietuvių tautos pamatų. Kova už tautos egzistenciją yra karu ir gyvybinė kova už savo būvimą. Tie dalykai neišskiriamai, kaip tautybė ir asmenybė, kuri skaidrėja arba temsta kartu su tautos pulsais. Ateitininkų Federacija dėl to yra kovos įvaržoje ir joje palieka kol Lietuvos laisvė bus vėl atgauta. Jubilėjinis kongresas šaukiamas šios egzistencinės kovos ženkle — kovos, susijusios su visos lietuvių tautos likimu.

Ateitininkai kaip katalikai yra taip pat įjungti į Kristaus Bažnyčios likimą. Žmonijos istorijoje ji žymi nuolatinę gėrio kovą su piktu. Toje apokaliptinėje kovoje, kuri dabar yra išplitusi į visą žemės rutulį, ateitininkai stoja už dieviškos tvarkos saugojimą savo tautoje. Jie pakilo kovai už Dievą dar anuo metu, kada mūsų laikų ateistinis tvanas, griovęs Dievo tvarką tautose ir valstybėse, vis daugiau plito ir kilo. Šiandien yra savo viršūnėje bolševikiškas pavaldus, tačiau dar nesimato ryškesnių atoslūgio ženklų ir dėl to nedaug vilties, kad staiga aprimtų tikinčiųjų persekiojimas ir spauda, kuri suakiai kenčia pavergtieji Lietuvos katalikai. Šešta jame kongrese norime išreikšti gilų savo pasitikėjimą Dievo užtikrinimu gėrio pergales. Dievo apvaizda teglobsti ištvėringuosius ir ištikimuosius.

IŠTIKIMYBĖS pareiga dviejų kovos frontų akivaizdoje šiaandien visu atidumu prisimintina esantiems už gimtosios žemės sienų ir šiapus bolševikinio teroro. Anoje pusėje ištikimybė savajai tautai bei savam kraštui ir ištikimybė savam tikėjimui nesuskaitomais atvejais paliudijama kančia krauju ir mirtimi. Tam reikia labai tvirtos valios, aukos ir nepalaužiamo savo principų saugojimo.

Tokio pat nesvyruojamo tvirtumo reikia ir laisvame gyvenime, palenktam krikščioniškim principam. Bet juos paminti gundo modernios civilizacijos pagoniškos nuokrypos. Su laiku ateina elgsena ir laikysena, kuri atsisieja nuo savo tautos interesų ir krikščioniškojo nusistatymo. Ištikimybės klausimas savai tautai ir net Dievui iškrinta iš minties.

Jubilėjiniame kongrese norima ypatingai pabrėžti ateitininkų ištikimybės pareigą gimtajam kraštui ir krikščioniškim idealam. Kiekvieno ateitininko pareiga yra būti sąmoningu ir kovojančiu lietuviu, pasimokiusiu iš to, ką išgyvena ir ką aplinkui mato bei patiria. Taip yra darę tie pirmieji ateitininkai, kuriems taip pat teko gyventi už Lietuvos sienų, bet apie Lietuvą visą laiką galvojo ir liko jai ištikimi. Lietuvos gi laisvė jiems nebuvo tada nei kiek ar tesnė kaip dabar. Lietuvai išsivadavus, ateitininkijos laukia ten nelengvas ir atsakingas darbas, susijęs su ištikimybės Kristui. Ateitininkai tam yra kad Kristaus tiesas daigintu savo tautoje — skleisti ir liudyti jas savo gyvenimo pavyzdžiu. Tų kilnių pavyzdžių nestigę ateitininkams praetyje ir nestiagi dabar, tik gal kiek pritrūksta viešumos ir didesnio aktyvumo. Kongresas turėtų įkvėpti daugiau drąsos kaitros ir platesnių užsimojimų. Ruoškimės tam žygiui su dideliu entuziazmu ir susitelkimu!

PASIRUOŠIMO darbui teli ko vieneri metai. Laikas iš mūsų reikalauja skubos, ryžto ir keleriopai didesnio judrumo, nes jau esame po didžiojo savo jubilėjaus ženklu. Pasiruošimo darbui tuo jau turėtų būti patelktos visų sąjungų ir visų ateitininkų jėgos. Kiekvienas ateitininkas, ir neraginamas, turi jausiti pareigą padėti Federacijos Valdybai ir Kongresui Rengti Komitetui ir ryžtis kongrese dalyvauti, jeigu toliau nėra neįveikiami. Kongresas telkia viso pasaulio ateitininkus. Jis turi kūti gausus sėkmingas ir išpūdingas, ilgai prisimintinas, kaip vienas iš didžiųjų jubilėjinų mūsų kongresų žengiant per pusės amžiaus sklenkstį ir skiriamą jį Tėvynės labui ir Kristaus garbei!

ATEITININKŲ FEDERACIJOS — VALDYBA —

Simas Sužiedėlis
Federacijos Vadas,
Kuo. Vikt. Dabušis
Gen. Sekretorius,
Prel. J. Balkūnas
A. Š. Fondo Valdytojas,
Tėv. Vikt. Gidžiūnas, O.F.M.
Dvasios Vadas,
Adolfas Damušis
AF Tarybos Pirminiakas,
Antanas Masionis
Kontr. Komisijos pirm.

VALDYBOS NARIAI:

Renata Alinskienė,
Stasys Lušys,
Juozas Rygelis,
Vyt. P. Vygantas.

AUKSINIS PAVEIKSLAS

PAULIUS JURKUS

(tąsa)

Tuoj suguldavo tūzai kaladėn, nutildavo įsiauđrinę kalbos, ir visi susiburdavo aplink mus.

Mokėmės naujų dainų, romansų. Rudens vakarai išaugo į koncertus ir juosomniekas nei žvarbių vėjų nei lietaus, neskaitėm laiko. Buvo gera valandų platybėje, gera žerėti ir šviesti kitiems.

Nejuočiom įplaukiau į jo pauslį. Jo sumanymai, rūpesčiai tempė mano dienų bures. Staiga, niekam neprasitaręs, savo dvaro pašonėje pirko didelį vandens malūną. Lėdas laikė surišęs jo ratus, vartinkliai — girtas. Seniai malūno niekas nevartojo. Zigmantas šokosi užsidegęs. Jo kalboje sukosi geriausios turbinos dundėjo pikliai. Darbų darbai rikiavosi eilėn.

Neturėdamas pakankamai pinigų, jis pardavė mišką — za liesę. Šis gi buvo istorinis. Kažkokie Zigmanto prėsenoliai ten buvo sumušę priešus. Didysis hetmonas ar valstybės kancleris, — kas gi tai gali žinoti, nes tai be galo seni laikai. — padovanojo girią jų giminei. Kartų kartos laikė ją šventenybe, visi bajorai galvas lenkė. Niekas nedrįso net kirvio miškan neštis, o dabar Zigmantas ėmė ir parduoti.

Tai man be galo patiko. Laisvas ir savarankus! Bet bajorija it širšės sukilo. Šokosi ir dėdė klebonas, kam nesaugo senų relikvijų Zigmantas su juo keletą vakarų kalbėjo, kol šis nusileido. Tada ugnimi prapliupo senutė Stankevičienė. Vėl Zigmantas atskubėjo pas kleboną, ir dėdė užsidegęs pradėjo sukuti šias girtas kelis kartus navažiavo pas senutę. Vieną kartą pasiėmė ir mane. Kelionėje nejuočiom nuvedė taip kalbą, kad draugiškai laikyčiausi Zigmanto atžvilgiu.

Dėdė surado būtinų reikalų pas ūkvedį, ir mes pasilikom vienos. Senutė tuoj klausė mane, ar aš sutinkantis tokio Zigmanto elgesiu.

— Taip! — atsakiau nesvyruodama.

Ji valandėlę nutilo, pažūrėjo į mane, ir per jos raukš-

lėtą veidą perbėgo šypseną, lyg saulės spindulys per rudeninį dangų.

Senutei pasakojau kaip jis užsidegęs nori pakelti savo dvarą, ir ji tirpo su kiekvienu žodžiu. Tuoj pat ji pasišaukė Zigmantą ir jį išbučiavo.

Taika sugrįžo į mūsų vakarus. Zigmantas pakvietė mūs į dvarą prie didelių girių kur siautė smarkios pūgos. Bet jos nesutrukdė skambančių rogių. Suskrido jos. Tie patys, kurie prieš savaitę galando iltis prieš jį dabar lankstėsi ir gyrė jo sumanymą.

Po šių įvykių dar labiau suartėjau su Zigmantu. Laukiau jo ir tų vakarų, kurie žiebėsi jaukiom šviesom. Tėviškė tolo. Ja užpustė pūgos. Jos vie toje išaugo miestas su dideliais apšviestais namais su dvarais ir giriom, kur žadėjo greit suskardinti medžioklės žagai.

MANO pažįstamų rate buvo dar vienas mielas žmogus — pirklys Ivan Aleksandrovičius. Jo krautuvėje pirkome visas prekes. Taip kas savaitę aš ten nueidavau. Mums susipažinus, pradėjo jis lankytis ir klebonijoje. Su dėde rado bendrą kalbą, nes abu rinko senus grafikos paveikslus. Krūvų krūvos galė kambariuose. Kiekvienam kūriniui jis ištraukė žodį, lyg iš senų pergamentų išvyniojo istoriją. Jis buvo daug keliaavęs, lankęs Prancūziją, Vokietiją, Italiją ir net Šventąją Žemę. Kalboje nuvesdavo mus į senas pilies prie Reino, pravedavo Toskanijos katedras ir vienuolynus. Pasakoti jis tikrai mokėjo. Žodžiai varvėjo lyg medaus korys kraštai ir žmonės prisiskaldavo lyg karuselėje.

Jo kalboje buvo dar kažkas keisto, ko tuomet negalėjau suprasti. Kai jis pradėdavo pasakoti apie Rusiją, apie jos ledinę jūrą, pietų šaltąsias sritis, stepes, jį pagaudavo dar didesnis džiaugsmas ir laisvumas. Tada jis atsistodavo ir baigdavo:

(B. D.)

(pabaiga 6 pusl.)

TAUTIEČIAI!

Skaitykite ir platinkite vienintelį Pietų Amerikoje populiarių lietuvių kultūros žurnalą «GINTARĄ» kuris išeina kiekvieno mėnesio pradžioje.

«Gintare» rasite daug įdomių straipsnių, apysakų, eilėraščių ir žinučių. «Gintaro» kaina metams tik Cr. \$ 200,00. Pinigus siųsti: «Gintaras» Caixa Postal 7988, S. Paulo.

GEROS ŽINIOS

JAU GALITE PADĖTI SAVO ARTIMIESIEMS
LIETUVOJE IR SIBIRE

- * Skubiai išsiunčiame aprangą, maistą, medžiagas, medžiaginius, vilną, odą batams ir vaistus.
- * Turime visų medžiagų pavyzdžius!
- * Laike 6-8 savaitių siuntiniai pasiekia Lietuvą. Oro paštu 2-3 savaitės.
- * Siuntėjas gaus gavėjo parašą patvirtintą pakvitavimą.
- * Visi persiuntimo mokesčiai ir maitas apmokami čia. Gavėjas nieko neturi mokėti.
- * Siuntiniai pilnai apdrausti - žuvus grąžiname pinigus arba pasiunčiame naują.

Kreipkitės pas:

Jonas Valavičius, R. Pe. Bened. de Camargo, 698, Penha Al. Boguslauskas, R. Uranium, 240 - Brooklyn Paulista
Rašykite: Caixa postal 403 - São Paulo.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

«TĒVYNĒS GARSĀI»

LIETUVIŠKOS MUZIKOS VALANDA.

RADIO «COMETA» — Z.Y.R. 217, Vidutinėmis bangomis
1.130 kels. Mikrobangomis (frecuencia modulada) 1971 mg.

SEKMADIENIAIS

1. LIETUVIŠKA MUZIKA PLOKŠTELĒMIS
nuo 13.00 iki 14.00.
 2. PAGEIDAVIMŲ KONCERTAS
nuo 14.00 iki 14.15.
 3. LIETUVA ir LIETUVIAI:
«Mūsų Popiečiai» — nuo 14.15 iki 14.25
- Primame komercinius skelbimus ir pasveikinimus su plokštelėmis!
Galima gauti naujų lietuviškų plokštelių!

Vadovauja «TĒVYNĒS GARSĀI» Kolektyvas.
Adresas: Caixa Postal 403, S. Paulo, BRAZIL.

Casa Sprindus & Cia.

Dabar parduodame: Siuvamas «Singer» mašinas, paskutinio modelio televizijos aparatus «Invictus», geriausios rūšies (Alta fidelidade) radijo aparatus. Gazo pečius, geriausios rūšies už pinigus ir ilgam išsimokėjimui, geležies reikmenų, dažus - elektrinius įtaisymus ir įvairių daiktų dovanoms ir t. t.

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 1 - V. ZELINA
SÃO PAULO — Telefone 63-5915
Ponto Final do Onibus V. Zelina, n.º 93

Pastaba: Taisome radijo aparatus,
Darbas garantuotas.

ESCRITORIO CONTÁBIL «V. ZELINA»
IRMĀOS BAUZYS

Registrado no CI RI CI sob o n.º 551

Pça. S. José Campos, 8 S/ 2 - V. Zelina - S. Paulo
Telefone 63-6005

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contrat. na Junta Comercial	Balanços
Dis. rat. na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	Seguros de accidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Skaitykite «Mūsų Lietuva»

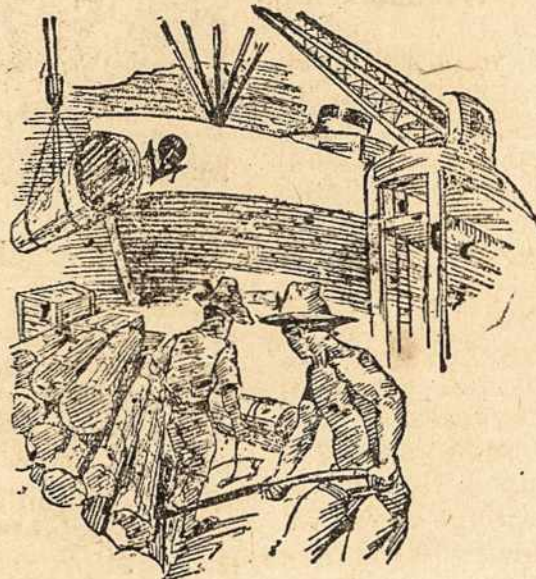
Dr. AYRTON LORENA
Dr. VICTOR AUSENKA

Advocacia

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskritis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Raštinė:

R. Senador Feijó, 131 - 10.º and. conj. 101 - Tel. 35-0062

PRANAS & CIA. LTDA

Madeiras em geral

SĒDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52-0228
Enderęco Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

Primenam,
kad antrą kartą S. Paulo lietuviu kolonijoje yra rengiamas toks iškilmingas ir puikus

Vakaras
Koncertas

Lapkričio 28 d. — 28 de Novembro

Gražiausioj mieste «Congregaçāo I. Paulista» salėje RUA ANTONIO CARLOS Nr. 653 (Esquina da rua Consolaçāo, vienas kvartalas nuo Av. Paulista). Visos per Consolaçāo g-vę einančios «bondės» ir omnibusai priveža beveik prie pat salės.

AUTOMOBILIAMS prie salės stovėjimas (estacionamento) leidžiamas
VAKARAS — KONCERTAS įvyksta LAPKRIČIO 28 DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ, 8 VAL. VAKARO

Vakarą rengia Brazilijos Lietuvių Kultūros D-ja «Gintaro», metinių sukaktuvių proga. Nepaprastai įdomi programa, kurioje dalyvauja lietuvių meninės pajėgos, tautinių šokių ir muzikos grupės, o taip pat, specialiai pakviesti, radio ir televizijos artistai. Programą tvarko Alf. Žibas.

Po programos įvyks «Gintaro» talkininkų KONKURSAI ir joms dovanų įteikimo ceremonijos, bus filmuojamos televizijai ir kinematografijai.

Gros Ritmos Internacionais «Los Guarachos» orkestras.
Puikus bufetas. Šokiai iki 4 val. ryto.

PAKVIETIMAI IR STALIUKAI GAUNAMI pas D-jos narius, «Gintaro» talkininkes ir pas atskirus platintojus: «Gintaro» redakcijoj, pas J. Karpavičių Av. São João, 233, pas K. Meškauską rua Cincinato Pomponet, 204 2-as aukš. pas J. Zaperecką rua Tres Rios, 281, pas Joną Buragą (Parque das Nações), pas Vl. Pupenį rua Oratorio, 1257 (Mokoje) pas mok. St. Kubiliuną rua Camacan, 625 (Vila Anastacio), Vyto Bare Vila Zelinoje, pas Inž. A. Idiką rua Benjamin Constant, 103 São Caetano, pas J. Januškių rua Barão do Triunfo, 1214 Piraquara, J. Garšką rua Oratorio, 3097 Mokoje ir pas Vicentą Bartkų, Lapoje.

Prašome įaigyti pakvietimus iš anksto, nes prie salės durų nebus galima gauti. Prie salės durų bus tik bilietai.

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį:
Bom Retire, Šv. Eduardo baž. 10 val., Casa Verde, N. s. das Dores baž. 17,15 val.

Antrą:

Utinga 19,30 val.,

Parque das Nações 10 val.
São Gonçalo baž. 17 val.

Trečią:

Agua Rasa 8 val., Lapa 16 val.

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.,

KAS NIEKO NEDIRBA, VAL
GO KITŲ UŽDIRBTĄ DUONĄ
KAS LAIKRAŠTĮ SKAITO IR
NEAPSIMOKA PRENUMERATOS,
TAIP PAT NAUDOJASI
KITŲ VAISIAIS.

IEŠKOMA SIUVYKLA

Galinti pagaminti didelį kiekį moteriškų ilgų viršutinių kelnų.

Confecçōes Inco Ltda.

Rua Barão de Itapetininga,
275, 2º

Fone 34 6355

Teirautis: Rua Sarumã, 350
Vila Lucia) e/ Da. Marcelia)

A. A. Povylas Dirsė

Lapkričio m. 9 d. prieš piet, Povilas Dirsė besidaruodamas aplink savo namus sode lyje staiga suklypo ir daugiau nebeatsikėlė, širdies smugis išstoko.

Nors velionis jau ilgokas laikas sirginėjo, bet dar vis jautėsi stiprokas. Ateidavo bažnyčion, važinėdavo miestan. Tačiau mirtis atėjo nelauktai... Vila Zelinos bažnyčios varpų gaudesys visiems pranešė šią liudną žinią.

Velionis turėjo 65 m. amžiaus, Brazilijon atvyko 1927 m., kilęs iš Rokiškio apskr. Kaip visų taip ir P. Dirsės kelias Brazilijoje buvo nelengvas. Reikėjo pereiti visus emigranto pradžios gyvenimo sunkumus. P. Dirsė buvo ne tik pirmas lietuvis duonkepis Brazilijoje, bet ir pirmas juodos duonos kepėjas.

Buvo susipratęs lietuvis katalikas Lietuviškiems ir bažnyčios reikalams gausiai aukodavo Vila Zelinos bažny-

PRIĖMIMAS JAV GEN. KONSULATE

Š.m. spalio mėn. 23 d. Jungtinių Amerikos Valstybių Konsulas São Paulyje p. Ralph J. Burton su Ponia suruošė savo bute - Rua Piaui, 461, oficialų priėmimą naujai atvykusiam JAV Generaliniam Konsului p. W. P. Cochran su Ponia - pagerbti, kuriame, be vietos amerikonių kolonijos atstovų, dar buvo pakviesti ir dalyvavo: vietos valdžios atstovai bei Konsulų Korpusas - jų tarpe ir Lietuvos Konsulas A. Polišaitis su Ponia.

KONSULŲ KORPUSO PIETUS

Š. m. spalio mėn. 23 d. 12 val. Automobilių Klube įvyko São Paulo Konsulų Korpuso pietus, kuriame dalyvavo visi svetimų valstybių, reziduojantieji São Paulyje, Konsulai - jų tarpe ir Lietuvos Konsulas A. Polišaitis.

PAIEŠKOMI:

1. Adomavičius Pranas,
2. Aldonis Algirdas, gimęs 1922 m. sūnus Motiejaus,
3. Avetianas Antanas,
4. Baumanis Alice, gim. Gamblaite, duktė Prano,

čioje didysis altorius yra Dirsių šeimos auka.

Velionis nuliūdime paliko žmoną Marlenę, dukreles: Aną geliną, Aną Coraļov, žentą Stė faną, gimines.

Palaidotas São Caetano kapuose Septintos dienos mišios šį šeštadienį 8 val. Vila Zelinėje Giminės pažįstami kai mynai kviečiami atvykti į pamaldas.

5. Botirienė A. taitė,
6. Bartulis Jonas, Bronius, Ona, August,
7. Bagdonis Stasys, gim. 1926 m. ir Wladas, gim. 1928 m.,
8. Baršintaitė Gretė, gim. 1925 m.,
9. Šmeliauskienė Marija, gim. 1888 m.,
10. Daukinaitė Juzefa, gim. 1915 m. duktė Igno,
11. Gelbudienė Marija, gim. Avietaitė,
12. Genutis Stasys, gim. 1913 m. ir Matas bei Vincas,
13. Gešus Kazys, g. 1928 m.,
14. Gedmintas Wladas,
15. Gudad Michel, g. 1909-1-15,
16. Garjonis Ana, g. 1928 m.,
17. Grabauskas Vladas,
18. Janauskaitė Sofija,
19. Jankowska Julija, gim. 1897 m. ir Emil bei Henrik,
20. Jovaišas Česlovas, sūnus Antano,
21. Juzeliūnas Antanas,
22. Jonelis Mikas, gim. 1903 m. Panevėžyje,
23. Jurkeič Marta, g. Kulins,
24. Kareiva Estefan,
25. Korsakas Julius, gimęs 1920 m.,
26. Kirliauskas Marijonas,
27. Kazauskis Antanas,
28. Kinius Kazimieras, gim. 1914 m.,
29. Kudzma Jonas, g. 1907 m.,

(B. D.)

Ieškomieji arba apie juos žinantieji, prašomi atsilipti: CONSULADO DA LITUANIA, Rua Dom José de Barros, 168 Caixa Postal 7249, São Paulo, Brasil.

Dovanos Giminėms

Įvairiausios angliškos medžiagos. (Yra virš 1000 pavyzdžių!) Batai, megstiniai, skaros ir kt. Vaistai. Maistas.

Visi siuntiniai apdrausti Mui tai apmokėti.

Kreiptis:

Magdalena Vinkšnaitienė, Rua Barão do Pirai, 65. Vila Zelina - São Paulo.

SIUVĖJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS, Rua Inhagapi, 9 - V. Zelina (prasideda iš Av. Zelina, 595)

AV. ZELINA, 515 — CAIXA POSTAL, 371 — SÃO PAULO

DALYVAUKIME VYSKUPO SUTIKIME

Kaip jau buvo pranešta, šį šeštadienį, lapkričio m. 14 d. pusiau septintos val. vakaro (18,30) atvyksta Jo Ekselencija Dom Paulo Rolim Louceiro Vyskupas Auxiliaras São Paulo Kardinolo Arkivyskupo. Garbingas Svečias bus sutiktas aikštėje prie bažnyčios ir su procesija bažnyčion lydimas.

Svečias sekmadienį 7 val. laikys šv. mišias, o kitų mišių metu sakys pamokslius.

Sekmadienį po piet 14-17 val. teiks Sutvirtinimo Sakramentą. Vakarinės mišios šį sekmadienį bus ne 7, bet 6 (18) val. Po mišių ir palaiminimo bus katalikiškų draugijų narių susirinkimas gimnazijos salėje.

Pirmadienį 7,30 val. šv. mišios. Po to lankys parapijos ribose esančias mokyklas ir industrijas.

Lietuviai katalikai vyskupo sutikime ir kitose apeigose kviečiami gausiai dalyvauti.

ATSARGOS KARIŲ ANTRASIS SUSIRINKIMAS

Praeitą sekmadienį įvyko antrasis karių susirinkimas kuriame kaip ir pirmame dalyvavo didelis būrys atsargos karių. Buvo tartasi dėl kariuo

(pabaiga iš 4 pusl.)

kuriuo jis praneša atradęs naują pasaulį.

Tuo metu gyveno ir kitas turtuolis Samuel Tilden, kuris mirdamas savo pinigų paliko, kad būtų įkurta biblioteka ir skaitykla. Bet jo giminės sulaužė testamentą: buvo išsaugota tik 2 mil. dolerių, iš kurių buvo galima supirkti knygą, bet nebebuvo pinigų pastatui. Šio testamento sulaužymas ir davė pradžią New Yorko viešajai bibliotekai. Prie veikusios Astor bibliotekos buvo prijungtas Tildeno fondas ir didžiulis Lenox palikimas. Taip naujoji biblioteka gavo ir kitą vardą — New York Public Library.

Ir toliau ji augo iš privačių palikimų. Dabartinius jos rūmus pastatė miestas.

menės šventės kuri bus minima kita sekmadienį t. y. lapkričio mėn. 22 d., nes šventė išpuola, kaip ir visuomet, lapkričio mėn. 23 d. Visi pageidavo, kad šiais metais ši šventė būtų plačiau paminėta, tai gi nutarta kreiptis į abu radijus ir prašyti užleisti bent dalį laiko šiam minėjimui. Ats. kariai pasižadėjo prisidėti sulig išgalės prie susidariusių išlaidų padengimo ir tuojaus keliolika karių jau sudėjo savo auką, kiti pasižadėjo taip pat prisidėti. Šių metų kariuomenės šventės minėjimui praversti buvo sudaryta komisija iš Kap J. Čiuvinso, p. A. Žibo ir mokytojų St. Juzevičiaus, kurie pasirūpins atitinkamu programų sutvarkymu šiai šventei paminėti, per radijus, per spaudą ir Vila Belos mokyklos salėje š. m. Lapkričio mėn. 22 d. 3 val. p. p.

Ateinančiame susirinkime bus sudaroma laikinoji ats. karių vadovybė ir pradėta ruošti 16 vasario minėjimui ir tikimasi, kad 16 vasario girdėsime per radio ir gal viešame minėjime kariškas dainas ats. karių dainuojamas, taip kaip jie tas dainas dainavo savo žygiuose laisvos Tėvynės kariuomenės eilėse.

Kadangi š. m. lapkričio mėn. 22 d. 3 val. p. p. yra šaukiamas trečias atsargos karių susirinkimas, tad yra kviečiami visi atsargos kariai dalyvauti kuoskaitlingiausiai nes tą dieną kartu bus ir kariuomenės šventės paminėjimas.

Komisija

— Laiškai: A. Lazdauskui, St. Jurgevičiui, J. Cerniauskui, S. Pakalniui, J. Bortkevičienei, V. Balčiūnui, Pr. Buzui, A. Pumputienei, A. Kairiui, H. Kojalavičiūtei, Al. Grabauskui, L. Dovydaičiui, M. Jarkoniui.

— PETRAS GEDZEVIČIUS apsimokėjo «Mūsų Lietuvos» mėnesio prenumeratą 500 cr. Gedzevičius Utingoje turi gražią baldų krautuvę «CASA SÃO PEDRO».

K. B. 1959 m. prenumeratą 300 cr.

— Šį sekmadienį pamaldos Moinho Velho, Agua Raza ir Lapa

ESCRITORIO CONTABIL NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas, Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-2767 - S. Paulo

CARLOS

RESTORANAS SU ŠOKIAIS

Paruosiam Kauno ir Rygos valgius

Jauki broliu latviu aplinkuma

Muzika europietiska ir moderniska

Atidarytas nuo 16 iki 3 val. ryto

Rua Augusta, 926 * Tel. 36-5862 * S. Paulo

Vincas Povilas Tūbelis

LIETUVIS ADVOKATAS

Kai Jums reiks kokio nors patarnavimo, kreipkitės į savo tautietį

RAŠTINĖ
Rua Boa Vista, 133
5º andar - sala 11

S. PAULO

REZIDENCIJA:
R. Abauna, 36
Moinho Velho,
Fone 63-6273

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

Manufatura de «Botões Estrela»

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 116, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. (recados): 63-1987, São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.